

Deinde, quomodo non erit litigiosa sententia, cum iudex non putat tantum deberi, quantum petitur. nam si petitur viginti minas postulat: iudicium autem vnius decē iudicat, alter quinque, alter quatuor, & hoc modo diuidant: & alij in totum condemnent, alij in nihilum: quis erit modus sententiarum concordandarum? Præterea, nemo peierare cogit simpliciter condemnatē vel absoluentem, si simpliciter petatur. non enim cum absoluit, nihil debere iudicat, sed viginti minas non debere. at ille peierat, qui cum putat viginti minas non deberi, tamen condemnat. De eo autem, quod iuuenientibus aliquid commodum ciuitati, honores tribuendi sunt, non est tutum lege cauet, sed apparentiam solum probabilem habet: cōtinet enim calumnias, & motum forsitan reipublicæ. Sed incidit hæc in aliam questionem & considerationem aliam. Nam dubitant nonnulli, vitrum damnosum sit vel vtile ciuitatibus leges patrias mutare, si sit alia melior. quapropter non est facile dicto statim assentiri, siquidem non cōducit mutare. fieri autē potest vt inducatur aut legum, aut reipublicæ dissolutio, tanquam commune bonum. Sed cum in hanc mentionē inciderimus, etiam pauca de eo perstringenda sunt: habet enim, vt diximus, dubitationem: & melius videri potest, vt mutationem recipiant. nam alijs quidem scientiis hoc proficit: ceu si medicina ab institutis patrijs mutetur, & gymnastica, & alie artes atque facultates quarum cum vna ponenda sit ciuilis disciplina, patet in ea quod eadem rationem esse tenendā. Probari autē hoc dicit aliquis, & in ipsis rebus. antiquas enim leges nimium rudes esse & barbaras. armati siquidem ferro incedebant Græci, & vxores emebant inuicem. & quæcumque vetusta iura alicubi extant, penitus rudia sunt. ceu apud Cumas de eadē lex est, si accusator multos testes inducat ex agnatis propriis. reum esse cædis, contra quem probatur. Quærent autem omnino non patrium, sed bonum omnes. putandūque est priscos illos homines, siue ex terra geniti fuerint. siue ex corruptione aliqua seruati, fuisse ignaros & imprudentes, vt de terra natis dicitur, quā absurdum est in eorum opinionibus persistere velle. Præterea neque leges scriptæ

A *ἔπειτα πῶς ἐν ἔσσει παρεχόμενος ἢ κρίσις, δὲ τὰν ὀφείλειν ὁ αὐτὸν δικαστῆς οὐκ ἔστιν ἐπιτακτικῶς, ἀλλ' ὅσον ὁ δικαστὴρ κρίνει δέκα μνας· ἢ ὁ αὐτὸν πλείον, ὁ δὲ ἔλασσον δόξος ἢ πέντε, ὁ δὲ ἑτέ-
ταρχος· καὶ τῶτον δὴ τὸν ἔσπον διλοιοῦσι με-
ριουσίαν αἱ δὲ πάντα καταδικάζουσιν, οἱ δὲ οὐδέν. τίς οὖν ὁ ἔσπος ἔσσει τῆς διδογῆς ἢ τῆς ψήφων· ἐπὶ δὲ οὐδέ τις ὀπορκεῖν ἀναγκάζει*
B *τὸν ἀπλῶς διδογῆσαντα ἢ καταδικάσαντα, εἴπερ ἀπλῶς τὸ ἔγκλημα γέγραπται δικαστῆς. οὐ γὰρ μηδὲν ὀφείλειν ὁ διδογῆσας κρίνειν, ἀλλὰ τὰς εἴκοσι μνας· ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν ὀπορκεῖν ὁ καταδικάσας, μὴ νομίζων ὀφείλειν τὰς εἴκοσι μνας. ἀλλ' ἢ τῶ τοῖς διδογῆσασιν πᾶσι τῆ πόλει συμφέρον, ὡς δὲ ἡγεμονία πᾶσι τιμωρῶν ἐστὶν ἀσφραγῆς τὸ νομοθετεῖν, ἀλλ' ὀφθαλμοὶ ἀκούσας μόνον. ἐξ ἧς οὐκοῦν φαίνεται, καὶ κινήσεως, ἀπὸ τῆς πολιτείας. ἐπιπείθει δὲ ἐἶς δὴ ἀπὸ ὀφθαλμοῦ καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας. ὀπορκεῖν γὰρ πᾶσι, ποτὲρον ἐλαττωρῶν, ἢ συμφέρον τῆς πόλεως τὸ κινεῖν τοὺς πατρίους νόμους, ἀπὸ τῆς ἀλλοτρίων. διόπερ ἢ βέλτερον τὰ λεχθέντα παρὰ συγχωρεῖν, εἴπερ μὴ συμφέρον κινεῖν. ἐν δὲ τῇ δὲ εἰρηγενεῖσσι πᾶσι νόμων λύσειν, ἢ πολιτείας, ὡς κοινὸν ἀγαθόν. ἐπεὶ δὲ πεποιημένα μείναν, ἐπὶ μικρῶν ἀπὸ αὐτῶν διατετακτῶν βέλτερον. ἔχει γὰρ, ὡς περὶ ἐπιπορκεῖν, ὀπορκεῖν καὶ ὀφείλειν αἱ βέλτερον εἶναι τὸ κινεῖν. ὅτι γὰρ τῶ δὴ ὄψων ὀπισθημῶν τῶ τοῦ σωενώσων ὅτι ἐὰν κινηθεῖσσι παρὰ τὰ πάτρια, καὶ γυμναστικῆ, καὶ ὅλων αἱ τέχναι πᾶσι, καὶ αἱ δυνάμεις. ὡς ἔπει μίαν τούτων δετέρον καὶ τιμωρῶν πολιτικῶν, διλοιοῦσι καὶ ἀπὸ ταύτων ἀναγκάσιον ὁμοίως ἐπιπορκεῖν. ἐπὶ δὲ ἀπὸ τῆς ἀλλοτρίων κρίσις ἐπὶ αὐτῶν ἔργων. τοῖς γὰρ ἀρχαίοις νόμοις λίαν ἀπλοῖς εἶναι καὶ βαρβαρικοῖς ἐσθληροπορευώ-
τό τε γὰρ οἱ Ἕλληνες, καὶ τὰς γυναικῶν ἐπιπορκεῖν τὸ παρὰ δὴ ἄλλων ὅσα τε λοιπὰ τῶν ἀρχαίων ἐστὶν που νομίμων, διότι πᾶσι πᾶσι ἐστὶν ἐν Κύμῳ ἀπὸ τῶν φονικῶν νόμων ὅτιν, εἴπερ πλείονος πᾶσι παρέχεται μαρτύρεσσι, ὁ δὲ δικαστὴς τὸν φόνον, ἢ αὐτῶν συγχωρῶν, ἐπιπορκεῖν εἶναι τὰ ῥήματα τὸν φόνον. Ζητήσιν δὲ*
F *αἱ πλείονος πᾶσι παρέχεται μαρτύρεσσι, ὁ δὲ δικαστὴς τὸν φόνον, ἢ αὐτῶν συγχωρῶν, ἐπιπορκεῖν εἶναι τὰ ῥήματα τὸν φόνον. Ζητήσιν δὲ*

*Præterea de multis
quibusdā scriptis.*

ὅλων οὐ τὸ πάτριον, διὰ τῶν δὸν πάντες εἰκός τε τοῖς παρῶν, εἴτε γνησίως ἔσσει, εἴτε ἐκ φθορῆς πινθηρώσων, ὁμοίως εἶναι καὶ τοῖς τυχόντας καὶ τοῖς ἀσπίστοις, ὡς παρὰ καὶ λέγεται καὶ τῶν γνησίων. ὡς ἀποποιεῖν αἱ τοῖς τούτων δόγμασι, παρὸς δὲ τούτοις, οὐδὲ τοῖς γνησίω.